

- інфраструктурний (економіко-географічне розташування територіальних громад й її інфраструктурна забезпеченість) [5].

Таким чином, врахування вищенаведеного є необхідним для покращення інвестиційного потенціалу громади, який дає змогу забезпечити їх подальший розвиток із забезпеченням рівного доступу до різних послуг, достатньо високим рівнем якості життя мешканців територіальної громади.

Список використаних джерел:

1. Шевередіна О. В. Розвиток інвестиційного потенціалу України: правовий аспект. *Право і суспільство: господарське право і господарський процес*. 2014. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2014_1.2_20 (дата звернення: 05.08.2021).
2. Матвеев В., Щелкунов В., Бондаренко В., Каракай Ю., Грамотнев В. Маркетинг регіонів: інвестиційні аспекти. Київ : Наук. думка, 2005. 176 с.
3. Луців Б. Л., Стечишин Т. Б. Інвестиційний потенціал банківської системи України. *Фінанси України*. 2009. № 9. С. 67-77.
4. Словник іншомовних слів. URL : <https://www.jnsm.com.ua/cgi-bin/u/book/sis.pl?Qry=%CF%E2%E5%ED%F6%B3%E0%EB> (дата звернення: 12.06.2021).
5. Щербатюк О. М. Дефініція «інвестиційний потенціал підприємства»: сутність та відмінності. *Ефективна економіка*. 2011. № 11. URL : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=773> (дата звернення: 08.08.2021).

ЗНАЧЕННЯ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ У ПОВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕННІ ІНФРАСТРУКТУР ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Стаценко В.О.

аспірант

Миколаївський національний аграрний університет, Україна

Кушнірук В.С.

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри готельно-ресторанної справи та організації бізнесу

Миколаївський національний аграрний університет, Україна

Україна вповодж військових дій зазнала великих втрат: 422 підприємства повністю або часткового зруйновані, промисловість втратила більш ніж 8,1 млрд. дол. США; руйнування приміщень оцінюється від 30% до 100%, тобто щонайменше 1,5 млн. українців залишилося напризволяще. Максимальних руйнувань як виробничої, транспортної та соціальної інфраструктури зазнали Донецька, Луганська, Київська, Чернігівська, Миколаївська та Запорізька області [1; 2].

Наслідки руйнувань інфраструктури територіальних громад зображено на рис. 1.

В процесі відновлення вітчизняної інфраструктури територіальних громад потрібні великі не лише фінансові, а і людські ресурси. Аграрні господарства в даному процесі будуть абсолютним прискорювачом відбудови економічної складової територіальних громад в

повоєнний період, особливо як основний осередок заробітної валюти через експорт. В даній галузі України виробництво здебільшого розподіляється на такі дві групи: сільськогосподарські підприємства та домогосподарства.

Сільськогосподарських підприємств в нашій країні зареєстровано близько 45000, а виробляють вони 55% загальної продукції. Щодо домогосподарств, то їх кількість більше ніж 4 мільйони, обробляють приблизно 1,23 гектара землі на одне господарство, а виробляють 45% валової продукції аграрного господарства [3].

Постійність найголовніших систем забезпечення життя порушено: велика кількість громадян України втратила житло, доступ до електроенергії, водопостачання та опалення.

Незмога виробничої діяльності через руйнацію активів господарств, брак водо- та енергопостачання, а ще перебивання ланцюгу постачання сировини та проміжних товарів.

Формування справжньої небезпеки настання голоду та мізерного доступу до необхідної медичної допомоги через порушення логістики товарів та послуг, в тому числі ліків, продовольства та медичної допомоги.

Нестача робітників внаслідок вимушеної евакуації громадян з небезпечних територій, які зазнають впливу від воєнних дій, в безпечніші регіони, в тому числі й закордон.

Рисунок 1 – Наслідки руйнувань інфраструктури територіальних громад в Україні
(розроблено автором)

Сьогодні агропромислові холдинги вносять великий внесок в гарантування продовольчої безпеки України та розвитку експортних можливостей аграрної галузі, і саме вони являються найбільш конкурентоспроможними організаційними формами аграрно-промислового виробництва.

Станом на 10.11.2023 року в Україні зареєстровано 1469 територіальних громад. Найбільша кількість територіальних громад було сформовано в Одеській та Дніпропетровській областях (91 та 86 громад відповідно). До того ж, найбільша кількість сільських громад також спостерігається саме в цих областях – 47 та 41 сільська громада відповідно (рис. 2). Водночас у Дніпропетровській області кількість сільських територіальних громад в два рази перебільшує кількість міських громад.

В цілому по Україні більша кількість сільських та селищних територіальних громад, які, звичайно, несуть в собі неабиякий потенціал розвитку аграрної сфери. Загалом по країні кількість селищних громад становить 432 одиниць, а сільських – 626 одиниць [6].

В такий спосіб розвиток аграрного потенціалу країни, зокрема аграрного підприємництва у територіальних громадах, визнається як ключовий елемент сталого економічного зростання. Згідно з міжнародним досвідом, сучасні умови вимагають переходу

від централізованої аграрної політики до більш інтегрованої стратегії розвитку сільської місцевості та громад, що враховує взаємозв'язок економічних, екологічних, соціальних та територіальних аспектів життєдіяльності об'єднаних територіальних громад. Децентралізація спрямована на досягнення цієї мети.

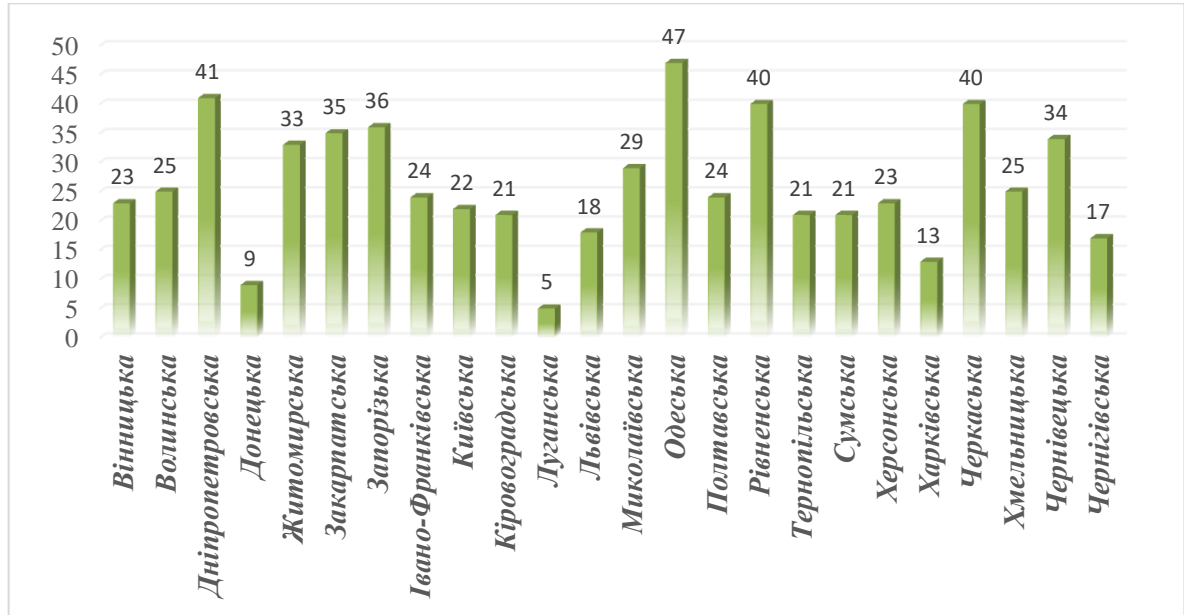

Рисунок 2 – Розподіл сільських громад за областями станом на 10.11.2023 р.
(розроблено авторами на основі [6]).

Багаті сільськогосподарські запаси українських земель дають потенціал для розвитку «зеленої» економіки в агросекторі. Якщо агропідприємства візьмуть курс саме на таку економіку розвитку в повоєнному відновлення країни, то це сприятиме розвитку стійкої інфраструктури територіальних громад, а також збільшенню енергетичної результативності за рахунок застосування деяких джерел енергії.

Житлова проблема, яка сформувалася в Україні через військову експансію, в післявоєнний період може бути вирішена діям аграрних підприємств: відновлення житлового фонду країни, включаючи будівництво нового в невеликих населених пунктах.

Соціальний розвиток територіальних громад також підпадає під сферу діяльності агропідприємств: утворення нових робочих місць сприятиме зниженню безробіття та зростанню матеріального становища населення. До того ж прийняття аграрними підприємствами участі в соціальних програмах спрямованих на поліпшення умов існування сприятиме добробуту жителів в тих чи інших територіальних громадах.

Отже, аграрний сектор має велике значення не тільки у післявоєнній відбудові територіальних громад, а і в сьогочасних потребах: гарантування нормального функціонування бізнесу, підтримка економіки держави, забезпечення базових потреб, часткове поновлення інфраструктури територіальних громад та створення нових робочих

місць. У зв'язку з тим, що аграрна галузь є однією із провідних в Україні, то саме агропідприємства матимуть велику вагу у відновленні інфраструктури.

Список використаних джерел:

1. Маркіян Мороз, Євгенія Бондаренко Збитки промисловості через війну: веб-сайт. URL: <https://voxukraine.org/zbytky-promyslovosti-cherez-vijnu> (дата звернення: 08.11.2023).
2. Khozhylo I.I.(2023). Housing policy as a priority for the development of territorial communities of Ukraine in the conditions of war and post-war reconstruction. *Dnipro scientific journal of public administration, psychology, law*, 1, 53-57. <https://chasopys-ppp.dp.ua/index.php/chasopys/article/view/359/315>. 2023. 53-57 (дата звернення: 08.11.2023).
3. Негрей М.В., Тараненко А.А., Костенко І.С. Аграрний сектор України в умовах війни: проблеми та перспективи. *Економіка та суспільство*. 2022. № 40. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1474/1420> (дата звернення: 09.11.2023).
4. Ільченко Т., Засторожнікова І. Роль аграрного підприємництва у розвитку територіальних громад. *Економіка та суспільство*. 2022. № 40. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1194/1151> (дата звернення: 10.11.2023).
5. Попело О.В. Сучасні тенденції інфраструктурного розвитку сільських територій на державному рівні. *Науковий вісник Ужгородського Університету*. 2023. № 1 (61). С. 32-38. URL: <http://visnyk-ekon.uzhnu.edu.ua/article/view/278376> (дата звернення: 10.11.2023).
6. Децентралізація. URL: <https://decentralization.gov.ua> (дата звернення: 10.11.2023).
7. Люткіна Т.С., Кушнірук В.С. Проблеми інвестиційної привабливості аграрного сектору України та пропозиції щодо їх вирішення // Інноваційно-інвестиційний розвиток аграрної сфери – запорука продовольчої безпеки країни : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 26-28 травня 2022 р. м. Миколаїв : МНАУ, 2022. С. 106-109. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/14085/1/106-109.pdf> (дата звернення: 10.11.2023).

РОЛЬ ВОЛОНТЕРСТВА В КОНТЕКСТІ РОЗВ'ЯЗАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ: КЕЙС УКРАЇНИ

Шандар А.М.,

PhD ек., доцент кафедри соціоекономіки та управління персоналом

Заволович Я.Ю.,

здобувач бакалаврського рівня, 3 курсу, ОПП «Менеджмент персоналу»

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Волонтерство є важливим інструментом соціальної підтримки та суспільного розвитку загалом. З одного боку, воно є формою громадянської активності, а з іншого – частиною соціальної відповідальності бізнесу. Це діяльність, що ґрунтується на безкорисливому бажанні допомогти іншим без очікування фінансової чи матеріальної вигоди.

Зауважимо, що Національною стратегією сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні до 2026 року волонтерство визнано «...одним із основних напрямів діяльності інститутів громадянського суспільства» [1].

В Україні волонтерство з роками еволюціонувало, характеризувалося певними ознаками, відбиваючи події, що відбуваються у країні. Згідно дослідження Панькової О.В. та Касперовича О.Ю. [2] волонтерський рух України пройшов 2 етапи (хвилі). Перша тривала у період із 2014 р. по 2016 р., натомість друга почалася у 2022 р. і триває до цих пір.

Вчені висвітлюють різні аспекти волонтерства у своїх наукових працях. Наприклад, Яремчук С.С., Семенюк-Прибатень А.В., Адамовський В.І. [3], Горінов П., Драпушко Р. [4]